

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА ПРЕЗ 2012 ГОДИНА (ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет и преминали през детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

По предварителни данни на НСИ през 2012 г. броят на водените на отчет в ДПС¹ малолетни и непълнолетни лица е 11 460 - най-ниският за последните пет години. За сравнение, през 2008 г. той е бил 13 572 лица, през 2009 г. - 13 155, през 2010 г. - 12 076, и през 2011 г. - 12 241 лица.

При анализа на водените на отчет в ДПС малолетни и непълнолетни лица през 2012 г. се наблюдава следното:

- 79.6% от водените на отчет са от възрастовата група 14 - 17 години, а тези на възраст 8 - 13 години представляват 20.4% от общия брой на водените на отчет в ДПС.
- Сред лицата, водени на отчет в ДПС, преобладават момчетата. Броят им през 2012 г. достига 9 161 (79.9%), докато малолетните и непълнолетните момичета са 2 299, или 20.1%.
- Учащи са били 6 359 малолетни и непълнолетни лица, или 55.5%.
- В криминогенна семейна и криминогенна приятелска среда са живели 1 686 (14.7%) малолетни и непълнолетни.
- Не са учили и не са работили 1 655 малолетни и непълнолетни, или 14.4%.

Коефициентът на водените на отчет в детските педагогически стаи² малолетни и непълнолетни през 2012 г. е 1 805 на 100 хил. души от населението на възраст 8 - 17 години.

От отчет в ДПС са **снети** 3 263 малолетни и непълнолетни лица, или 28.5%, като 1 562 (47.9%) са отпаднали от отчет в ДПС поради навършване на 18-годишна възраст, а 1 560 - за поправка в поведението.

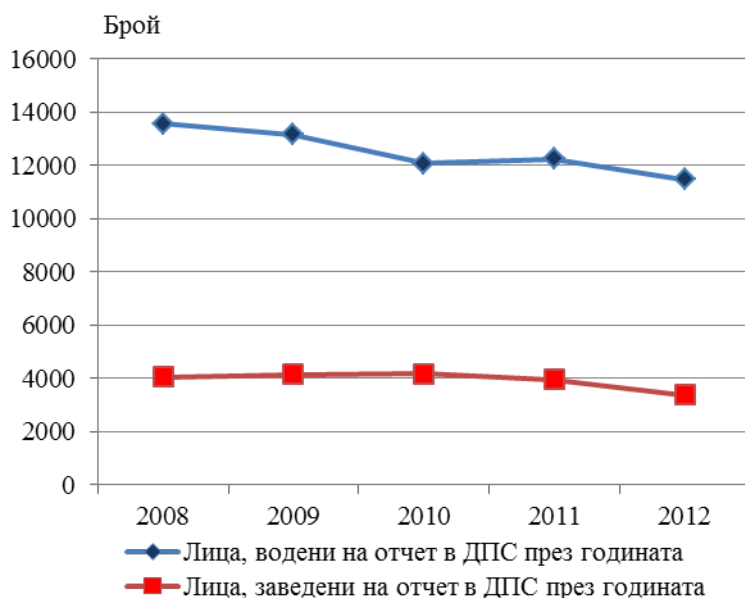
Броят на малолетните и непълнолетните, **заведени на отчет в ДПС за първи път** през 2012 г., е 3 379, или 532 на 100 хил. души от населението на възраст 8 - 17 години.

¹ Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² За 2012 г. коефициентът е изчислен с предварителни данни за броя на населението на възраст 8 - 17 години.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2008 - 2012 година

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви през 2012 г., са 7 009. Малолетните и непълнолетните момичета са 2 377, или 33.9%, докато при момчетата този дял е 66.1%.

В структурата на противообществените прояви най-голям е дялът на малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС, за „бягство от вкъщи“ - 1 745 лица, или 24.9%. Следва дялът на лицата за „употреба на наркотични вещества“ - 437, или 6.2%, и за „скитничество“ - 378 лица, или 5.4%. Най-нисък е дялът на лицата, преминали през ДПС, за „просия“ - 236, или 3.4%, и за „проституиране“ - 78, или 1.1%.

Извършени престъпления

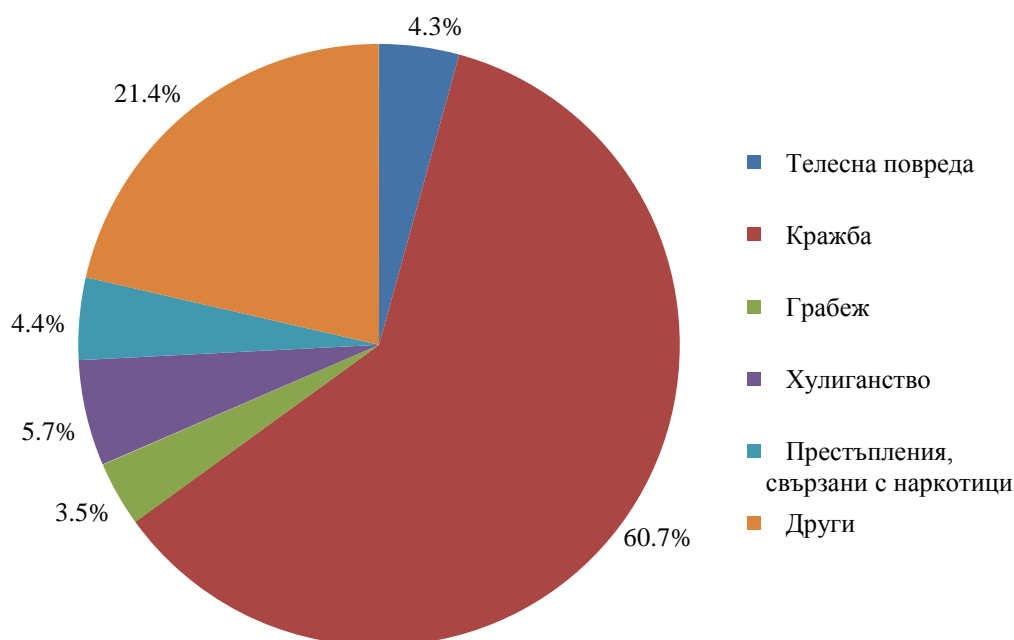
През 2012 г. броят на малолетните и непълнолетните лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления, е 6 304.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършителите на кражби са 3 827 лица, или 60.7% от всички лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на малолетните и непълнолетните лица, извършители на кражби от домовете - 27.0% (1 033 деца), на кражби от магазини или други търговски обекти - 23.7% (908 лица), на взломни кражби - 18.3% (702 лица).

От общия брой на лицата на възраст от 8 до 17 години 356 лица, или 5.7% са регистрирани в ДПС за хулиганство, 277 лица (4.4%) - за престъпления, свързани с наркотици, а 269 лица, или 4.3% - за нанесени телесни повреди.

Фиг. 2. Структура на малолетните и непълнолетните извършители на престъпления по видове престъпления през 2012 година

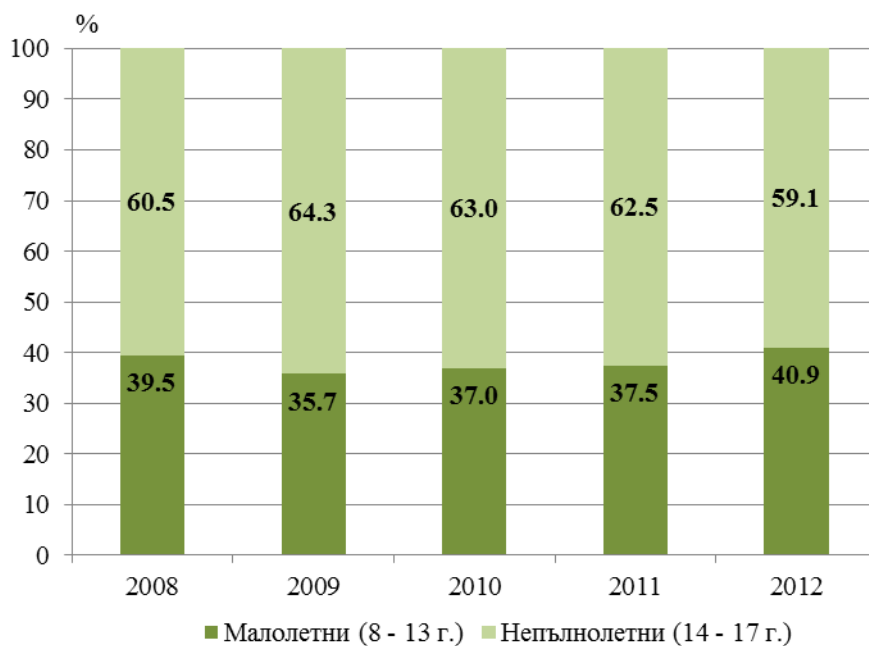
Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

Пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица през 2012 г. са 1 777, от които 697, или 39.2% са момичета. Относителният дял на малолетните, пострадали от престъпления, е 40.9% (726 лица), а на непълнолетните - 59.1%, или 1 051 лица.

През 2012 г. най-голям е броят и делът на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражби на имущество - 817 лица (46.0%), следват пострадалите от нанесени телесни повреди - 282 лица (15.9%), от блудство - 102 лица (5.7%), и от грабежи - 84 лица (4.7%).

Фиг. 3. Структура на малолетните и непълнолетните, пострадали от престъпления през 2008 - 2012 година

Дейност на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2012 г. местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са образували 6 357 **възпитателни дела**. Броят на **решените дела** е 5 929, като в срок до един месец са решени 70.1%.

През 2012 г. местните комисии са наложили 8 440 **възпитателни мерки**. Най-често са били налагани възпитателните мерки “предупреждение” - в 3 368 случая (39.9%), „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател” - в 1 806 случая (21.4%), и “поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи” - в 1 024 случая (12.1%). На 449 малолетни и непълнолетни е наложена възпитателна мярка „предупреждение за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок от 6 месеца”, а на 123 лица на възраст 8 - 17 години - възпитателна мярка „настаняване във ВУИ”.

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2012 г. са следните:

- Малолетните лица са 2 041 (31.5%).
- Непълнолетните лица са 4 435 (68.5%).
- Момчетата са 5 069 (78.3%)

- Повече от половината (53.0%) от малолетните и непълнолетните, на които са наложени възпитателни мерки, са с начално или незавършено начално образование, с основно образование са 39.4%, а 2.9% никога не са посещавали училище.
- От всички малолетни и непълнолетни с наложени възпитателни мерки с двамата родители са живеели 55.1%, само с единия родител - 31.6%, при роднини или приятели - 6.0%, а в домове за деца, лишени от родителски грижи или в приюти - 5.3%.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=25>.

Водени и заведени на отчет в детските педагогически стаи
малолетни и непълнолетни лица по пол и възраст

	(Брой)				
	2008	2009	2010	2011	2012 ¹
Лица, водени на отчет в детските педагогически стаи през годината - общо					
Малолетни (8 - 13 г.)	2821	2751	2638	2559	2337
Момчета	2284	2205	2025	1962	1811
Момичета	537	546	613	597	526
Непълнолетни (14 - 17 г.)	10751	10404	9438	9682	9123
Момчета	9016	8650	7665	7719	7350
Момичета	1735	1754	1773	1963	1773
Лица, заведени на отчет в детските педагогически стаи през годината - общо					
Малолетни (8 - 13 г.)	1075	1098	1112	949	887
Момчета	900	876	831	749	676
Момичета	175	222	281	200	211
Непълнолетни (14 - 17 г.)	2972	3060	3058	3019	2492
Момчета	2491	2559	2543	2431	1982
Момичета	481	501	515	588	510

¹ Предварителни данни.

Таблица 2

Малолетни и непълнолетни, преминали през детските педагогически стаи за извършени
противообществени прояви, и лица, извършители на престъпления по пол и възраст

	(Брой)				
	2008	2009	2010	2011	2012 ¹
Лица, преминали през детските педагогически стаи за извършени противообществени прояви през годината	7952	8265	7249	8134	7009
Малолетни (8 - 13 г.)	2102	2198	1953	2117	1927
Момчета	1557	1565	1407	1466	1323
Момичета	545	633	546	651	604
Непълнолетни (14 - 17 г.)	5850	6067	5296	6017	5082
Момчета	4064	4216	3546	4020	3309
Момичета	1786	1851	1750	1997	1773
Лица, извършители на престъпления	6043	6152	6353	6586	6304
Малолетни (8 - 13 г.)	1321	1345	1360	1485	1475
Момчета	1119	1091	1072	1211	1193
Момичета	202	254	288	274	282
Непълнолетни (14 - 17 г.)	4722	4807	4993	5101	4829
Момчета	4186	4212	4308	4427	4084
Момичета	536	595	685	674	745

¹ Предварителни данни.

**Малолетни и непълнолетни, преминали през детските педагогически стаи за извършени
противообществени прояви, и лица, извършители на престъпления**

	(Брой)				
	2008	2009	2010	2011	2012 ¹
Лица, преминали през детските педагогически стаи за извършени противообществени прояви - общо	7952	8265	7249	8134	7009
в това число:					
Бягство от дома (от вкъщи)	1896	1548	1494	1665	1745
Скитничество и просия	659	799	671	630	614
Употреба на алкохол	401	497	422	429	.
Употреба на наркотични вещества	314	307	326	446	437
Проституиране и хомосексуални услуги	210	177	119	137	78
Бягство от училище	1615	1590	1621	1768	.
Лица, извършители на престъпления - общо	6043	6152	6353	6586	6304
в това число:					
Убийство (довършено и опит)	7	11	9	9	3
Телесна повреда	266	351	263	338	269
Изнасилване (довършено и опит)	14	18	27	12	23
Блудство	84	62	72	73	70
Кражба	3907	3601	4033	4157	3827
в това число:					
Взломна	1505	1367	1458	1082	702
Джебчийска	559	510	515	384	264
Грабеж	237	315	319	317	223
Противозаконно отнемане на МПС	147	132	147	70	68
Хулиганство	454	460	449	358	356
Престъпления, свързани с наркотици	203	180	217	244	277

¹ Предварителни данни.

Таблица 4

Малолетни и непълнолетни лица, пострадали от престъпления по пол и възраст

Вид на престъплението	2011				2012 ¹			
	общо	в т.ч. момичета	възраст		общо	в т.ч. момичета	възраст	
			малолетни 8 - 13 г.	непълнолетни 14 - 17 г.			малолетни 8 - 13 г.	непълнолетни 14 - 17 г.
Общо	1803	730	676	1127	1777	697	726	1051
в това число:								
Убийство (довършено и опит)	9	4	5	4	1	1	1	-
Умишлено нанесена телесна повреда	256	50	79	177	282	67	97	185
Изнасилване (довършено и опит)	28	26	6	22	23	23	6	17
Блудство	101	78	70	31	102	71	69	33
Кражба	836	354	290	546	817	322	321	496
Грабеж	179	46	60	119	84	16	38	46
Отвлечане	4	3	1	3	5	3	-	5
Измама и изнудване	18	1	3	15	30	5	12	18
Склоняване към прося	24	10	21	3	29	15	24	5
Склоняване и принуждаване към проституция или към хомосексуални услуги	16	14	5	11	14	11	2	12
Трафик на хора	3	3	-	3	3	3	-	3

¹ Предварителни данни.